

Prof.Dr. Erden'den doping uyarısı

Dinçer AKBİR- Alişan KOYUNCU/İZMİT(Kocaeli),(DHA) 11.12.2019 12:16

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bekir Faruk Erden, Rusya'nın doping nedeniyle uluslararası müsabakalardan men edilmesinin ardından sporculara doping konusunda uyarılarda bulundu. Kasların hızlı gelişmesi amacıyla genellikle hormon takviyesi içeren ilaçlar kullanıldığını söyleyen Prof. Dr. Erden, bu ilaçların doktor gözetimi altında kullanılmamasının ölüme varan sonuçlar doğurabileceğini söyledi.

Dünya Dopingle Mücadele Ajansı (WADA) tarafından doping kurallarına uymadığı gerekçesiyle Rusya'nın 2020 Tokyo Olimpiyatları ve 2022 Dünya Şampiyonası'ndan men edilmesi üzerine sporcuların kullandığı doping maddeleri de gündeme geldi. Merdiven altı spor salonlarında içerisinde ne olduğu belli olmayan maddelerin sporcuların kaslarını güçlendirmesi amacıyla damar yoluyla enjekte edildiğini söyleyen Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bekir Faruk Erden, sporcuları bilmedikleri maddeleri kullanmamaları konusunda uyardı. Kasların hızlı gelişmesi amacıyla genellikle hormon takviyesi içeren ilaçlar kullanıldığını söyleyen Prof. Dr. Erden, bu ilaçların doktor gözetimi altında kullanılmamasının ölüme varan sonuçlar doğurabileceğini belirtti.

Satranç oynamadan önce kafein içeren içecekler tüketilmesinin bile doping sayılabileceğini söyleyen Prof. Dr. Erden, "Doping nedeniyle Rusya'nın olimpiyatlara giremeyeceği haberiyle uyandık. Yani, genellikle doğu bloku ülkelerinde bu işlerin yaygın yapıldığı bilinir ve söylenir, ama kanıtlayamazlardı. Demek ki Dünya Dopingle Mücadele Kurumu bunu kanıtladı ve karar alındı. 4 yıllığına Rus sporcuların olimpiyatlara katılmasını yasakladılar. Bunun sebebi doping. Doping, gücünüzü artırmak için suni bir şekilde bir şeyler alarak diğerlerinin önüne geçmektir. Toplumun bildiği en önemli doping maddelerinden biri kafein. Aslında çok masum bir madde, ama satranç oynamadan önce kafein alan ile kafein almayan arasında bir fark oluyor. Satranç Federasyonu bunu fark ediyor. Birinin kafein içmesi suç değil, ama avantajlı hale geçiyor. Biz burada, tıp fakültesinde sınavlar yapıyoruz. Tıp öğrencileri bütün olaya hakimler. Çocuk psikiyatrisinde kullanılan amfetamin türü bir ilaç var. Şimdi tıp öğrencileri bu ilacı bulup, kırmızı reçeteli olduğu halde alıyorlar. Diğerlerine karşı avantajlı hale geliyorlar. Yan etkisi tabii ki var, fakat bunu yapan insan bu riski de göze alıyor. Bunlar sokakta da satılabiliyor. Bazen el altından disko gibi yerlerde satılan ilaçlar var. Bunu yapan kimyacılar var" dedi.

'DIŞARIDAN HORMON ALINDIĞINDA VÜCUDUN SİSTEMİ BOZULUR'

Son yıllarda spor yaparken kullanılan takviye gıdalarının kullanımının arttığını ifade eden Prof. Dr. Erden, "Ben spor merkezlerine uğradığımda, oradakilere farmakolog olduğumu söylediğimde bana, 'Şu ilacı alsak kaslarımız baklava olur mu?' diye soruyorlar. Ben de kendimi gösteriyorum. 'Bakın ben farmakoloji profesörüyüm. Ben alsam o ilacı ben alırım' diyorum. Olsa öyle bir şey güzel olmaz mı? Sonuçta ben de göbekli kel bir adamım. Sonra bu arkadaşların kullandığını öğreniyorum. Kullandıkları maddeler hormondur. Hormon endokrin sisteme girer. Endokrin sistem saat gibi bir şeydir. Dokunduğunuz anda bozarsınız. Endokrin hocaları bunu iyi bilir, mesela tiroit hormonunuz veya kan şekerini ayarlayan insülin hormonunuz öyle oynamaya

gelmez. Vücut onu ayarlar. Siz dışarıdan müdahale ediyorsunuz. Bu son derece yanlış bir durumdur" diye konuştu.

'BAŞARILI OLMAK İÇİN ALINAN HORMONLAR VÜCUT DENGESİNİ BOZUYOR'

Spor müsabakalarından önce alınan takviye kimyasallar ve hormonların vücudun genetiğini değiştirdiğini açıklayan Prof. Dr. Erden, şöyle konuştu:

"Arkadaşlarımız özellikle erkeklik hormonu, testesteron kullanıyorlar. Bunun batı versiyonu da var, doğudan gelen ampuller de var. Bunları görüyorum. Bu testesteronu erkekler kullandığında testisler görevini bırakıyor. Belli bir süre kullandığınızda testisleriniz küçülüyor ama sporda başarılı olabiliyorsunuz. Sonrasında ilacı kesmek zorundasınız. Kestiğinizde erkeklik gücünüzün azaldığını hissediyorsunuz. Sağa, sola soruyorlar, 'Ben testesteron aldım. Testislerim küçüldü. Ne yapmam lazım?' diye. Yahu bu olacak iş değil. Bunu biz hastanede bile manipüle edemeyiz. Siz evde ya da spor merkezinde bunu nasıl yapabilirsiniz? Aynı şey kadın sporcular için de geçerli. Onlar da testesteron alıyorlar. Sert kıllar çıkıyor. Erkeksi tavırlar baş gösteriyor, ses kalınlaşıyor. Bu sefer yarışma bittiğinde, tekrar kadınsı olmak istiyorlar. Yine testesterona karşı başka maddeler almak gerekiyor. Bu durumlar vücuda geri dönüşü olmayan zararlar verebilir."

'YAN ETKİLERİ KALP KRİZİNE YOL AÇABİLİR'

Alınan takviye gıdaların çeşitli rahatsızlıklara yol açabileceğini vurgulayan Prof. Dr. Erden, "Tıp fakültelerinde endokrin bölümümüz var. Oradaki hocalarımız bile bu işi yaparken çok dikkatli yaparlar. Ama spor merkezinde veya herhangi bir yerde miligramı belli olmayan, ana maddesinin kesifliği belli olmayan ürünler kullanılıyor. Bu kullanılınca da yan etkiler oluyor. Yan etkilerden bizim en çok korktuğumuz kalp üzerinde olan yan etkilerdir. Bazıları aritmiye sebep oluyor. Aritmi olunca da kalp krizi geçirip ölüyorsunuz. Kimse aslında neden öldüğünüzü bilmiyor. Kalpten öldü deniliyor. Kalpten ölmek toplumumuzda şerefli bir ölüm olarak görülüyor. Halbuki, arkadaki gerçeğe baktığınızda arkadaşımız spor yapıyor. Bir an önce kas yapmak istiyor ya da güçlü olmak istiyor. Halter kaldıracak, kaslarını bir an önce güçlendirmek istiyor. Ona o spor merkezindeki bu işe akli yeten bazı insanlar androjen, yani erkeklik hormonu öneriyorlar. Dozu belli değil, ne kadar kullanılacağı belli değil. Bizim toplumumuzda şöyle bir şey var, kanayan bir yara bu. Resmen başımız belada. Bilmediğin maddeyi almayacaksın arkadaş. Hele ki içinde ne olduğunu bilmediğin maddeyi parenteral yolla, yani iğneyle hiç almayacaksın. Ne kadar büyük bir risk. Hap içip sonra acile geldiğinizde, eğer bağırsaklarınızdaysa bizim onu almamız kolaylaşır. Fakat, damara verilen veya kasa verilen bir şeyi geri alamayız" dedi.

'BİLMEDİĞİNİZ İLAÇLARI VÜCUDUNUZA YÜKLEMİYİN'

Merdiven altı spor salonlarında alınan takviye ilaçların ölüme kadar sürükleyen yan etkileri olduğunu ifade eden Prof. Dr. Erden, şöyle konuştu:

"Bazı insanlar bize başvuruyorlar. 'Kaza yaptım. Kaza yerinde, hiç alkol almadığım halde alkollü çıktım' diyorlar. Bunun sebebini soruyorlar. Böyle bir şey pek yoktur. Biz de kurcaladık. Sonunda, bazı diş temizleme ve ağız yıkama losyonlarının içerisinde alkol olduğunu bulduk. Belki öyle bir şeyi yutmuş olursanız kanınızda alkol çıkma

ihhtimali mümkün. Fakat bu çok ince bir iş. Oradan yırtamazsınız. 'Efendim, ben istemeyerek bir Şey yedim. O da alkol haline geldi' diye bir Şey yok. Bu durum amfetamin türü ilaçlarda da böyle. 'Bana bilmediğim bir Şey verdiler. Ben de içtim. Sonra kanımda bir Şey ıktı' diyorlar. Yahu içme o zaman kardeŐim. Bilmedin bir Şeyi içme. Şimdi siz bu kadar hassas bir mekanizmaya, bilmediğiniz ve özellikle üzerinde doğu blok ülkelerinin harfleri olan ampulleri kullanıyorsunuz. Doz belli değil, doz aralığı belli değil. . Sonuçta da, diyelim ki genç bir delikanlı endokrin bölümüne hasta olarak geliyor. Oradaki doktora, '3 ay boyunca bir Şey kullandım. Kullandığım ampul budur. Çarpıntı oluyor, geceleri uyuyamıyorum, kılınmam arttı, testislerim küçüldü' gibi Őikayetlerde bulunuyor. Bizim oradaki Ğretim üyelerimiz de anında durumu anlıyor. Pratisyen hekim arkadaşlarımız bile anlar bunu. Çünkü hormon mekanizmasının çalıŐma sistemi Őöyledir; dışarıdan bir Şey vererseniz, içerideki sistem durur. Bu kadar basit. Siz içerideki sistemi durdurursanız, bunu dışarıdan verdiğinizde bütün ömür boyu vermeyeceğinize göre belli bir süre sonra keseceksiniz. Bunu kestiğinizde sizin hormon yapan sisteminiz bunu yapamaz hale gelmiŐ olur. Vücut kmŐ olur. Toplumumuza özellikle söylemek istediğim Şey Şu, ncelikle Google iŐinden vazgeçin. Çünkü internetten bulunan bilgi bazen ters tepiyor. İkincisi, bir Şey kullanmadan önce mümkün olduğu kadar bir hekime sorun. Çünkü, kardiyolojik bir probleminiz olabilir. Sizde aritmiye sebep olabilir. Heyecanınız çok yüksek olabilir. Kullandığınız ilaç sizde ani bir aritmi yapar ve lme sebep olur. Hiçbir Şey olmasa bile, böyle bir Şey kullanıp da sonra rezil olmanın bir gereği yok. Sporda başarılı olmak için veya sınavda başarılı olmak için bu iŐlere girmenin bir anlamı yok."